

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Agenda reru[m] ec-||clesiasticaru[m]: s[e]c[un]d[u]m
consue-||tum vsum Minden[sis] dio-||cesis:||**

Diözese Minden (Westf)

Lipsiae, 1522

VD16 A 727

Ratio sacre vnctionis.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00022332-6

Ratio sacre unctionis.

Ego absoluo te a vinculo excommunicatiōis quod incurristi: et restituo te sacramentis ecclesie: et cōmuniōi fidelium. In nomine **X** patris et filij et spūs sancti.

Si fuerit in multis censuris. **E**go absoluo te a vinculis excommunicatiōis quod incurristi: et restituo te sacramentis ecclesie et cōmuniōi fidelium. In nomine **X** patris et filij et spūs.

Sequitur de sacra unctione.

Ad visitandum infirmos cum oleo sacro sacerdos veniat cruce p̄cedere: et oret in via septē psalmos penitenciales. si via longa est: usque ad domū: vel ante lectū. Saluū fac seruū tuū: vel ancillā tuam.

Deus meus sperantem in te. Domine ne in furore tuo arguas me. neque in ira tua corripas me. **M**iserere mei quoniam infirmus sum. sana me domine quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: sed
 tu dñe usq;quo. **C**onuertere domine et
 eripe animā meā: saluū me fac ppter
 misericordiā tuam. **Q**uoniā non est
 in morte qui memo: sit tui: in inferno
 autem quis cōfitebit tibi. **L**aboravi
 in gemitu meo lauabo per singlas no-
 ctes lectū meū: lachrymis meis stracū
 meū rigabo. **T**urbatus est a furore
 oculus me⁹: inueteravi inter omnes in-
 imicos meos. **D**iscedite a me oēs qui
 opamini iniquitatē: quī exaudiuit dñs
 vocem fletus mei. **E**xaudiuit dñs de-
 p̄catōnē meā: dñs orationē meā susce-
 pit. **E**rubescāt et cōturbent̄ vehemē-
 ter omnes inimici mei: cōuertant̄ et eru-
 bescant valde velociter. Gloria patri et.

Beatī quorū remisse sunt iniquita-
 tes: et quorū tecta sunt peccata.

Ratio sacre unctionis.

Beatus vir cui non imputauit dominus peccatū: nec est in spū eius dolus.

Qm̄ tacui in ueterauerūt ossa mea: dū clamarem tota die.

Qm̄ die ac nocte grauata est sup me manus tua. cōuersus sum in erūna mea dū cōfigit spina

Delictū meū cognitū tibi feci. et iniustitiā meā non abscondi.

Dixi cōfitebor aduersum me iniustitiā meā dño: et tu remisisti impietate pecti mei.

Pro hac orabit ad te om̄is sc̄tus: in tpe oportuno.

Uerūtamē in diluuiō aquarū mltarū: ad eū nō approp̄imabūt.

Qu es refugiū meū a tribulatiōe q̄ circūdedit me: exultatio mea erue me a circūdatib⁹ me.

Intellectū tibi habo: & instruā te in uia hac q̄ gradieris firmabo sup te oculos meos.

Nolite fieri sicut equ⁹ & mulus: in q̄bus nō est intellect⁹.

In channo et freno maxillas eorū cō-
 stringe: q̄ nō approximāt ad te. **M**ul-
 ta flagella pctōris: sperātem aut̄ in do-
 mino misericōdia circūtabit. **R**etamini
 in dño et exultate iusti: ⁊ glīamini oēs
Directi corde. **G**loria patri ⁊ filio.
Domine ne in furore tuo arguas
 me: neq; i ira tua corripias me. **Q**m̄
 sagitte tue infixę sunt mihi: ⁊ firmasti
 sup me manū tuā. **N**ō est sanitas in
 carne mea a facie ire tue: nō est pax ossi-
 bus meis a facie pctōrū meorū. **Q**m̄
 iniquitates mee supergressę sunt caput
 meū: ⁊ sicut onus graue grauate sunt
 sup me. **P**utruerunt et corruptę sunt
 cicatrices mee a facie insipientie mee.
Miser fact⁹ sum ⁊ curuat⁹ sum usq;
 in finē: tota die cōtristat⁹ ingrediebar.
Qm̄ lūbi mei impleti sunt illusionib⁹

Ratio sacre unctionis.

et nō est sanitas in carne mea. **A**ffli-
ct⁹ sum & humiliat⁹ sum nimis: rugiebā
a gemitu cordis mei. **D**ñe añ te om̄e
desideriū meū: & gemit⁹ me⁹ a te nō ē ab-
scōdit⁹. **O**ro: meū turbatū ē derelict⁹
me virt⁹ mea & lumē oclor⁹ meor⁹ & ip̄m
nō ē mecū. **A**mici mei & primi mei ad-
uersū me appropinquērt & steterūt. **E**t q̄
iuxta me erāt de lōge steterūt: & vim fa-
ciebāt q̄ q̄rebāt aīas meā. **E**t q̄ inquire-
bāt mala mihi locuti sūt vanitates & bo-
los tota die meditabāt. **E**go at̄ tāq̄
surd⁹ nō audiebā: & sicut mutus non
ap̄iēs os suū. **E**t fact⁹ sū sicut hō nō
audiēs: & nō habēs in ore suo redargu-
tīōes. **Q**m̄ i te speravi dñe: tu exaudies
me dñe de⁹ me⁹. **Q**ui diei nequū sup̄gau-
deāt mihi inimici mei: & dñi cōmouentē
pedes mei sup̄ me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: et do-
 lo: me in conspectu meo super. **Q**uoniam iniqui-
 tatem meam annuntiabo: et cogitabo pro pec-
 cato meo. **I**nimici autem mei vivunt et con-
 firmati sunt super me: et multiplicati sunt qui
 oderunt me iniquum. **Q**ui retribuunt mala
 pro bonis det: ahebant mihi: quoniam sequar
 bonitatem. **N**e derelinquas me domine deus
 meus: ne discesseris a me. **I**ntende in ad-
 iutorium meum: domine deus salutis mee. **G**loria.
Miserere mei deus secundum magnam
 misericordiam tuam. **E**t secundum
 multitudinem miserationum tuarum dele
 iniquitatem meam. **A**mplius lava me
 ab iniquitate mea: et a peccato meo munda
 me. **Q**uoniam iniquitatem meam ego
 cognosco: et peccatum meum contra me est semper.
Qui tibi soli peccaui et malum coram te feci:
 ut iustificeris in sermonibus tuis et vincas.

Ratio sacre unctionis.

cū iudicarē. **E**cce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi.
Aspices me domine propro et mutabor: lavabis me et super nivem dealbabor. **A**udientium meo dabis gaudium et leticiam: et exultabunt ossa humiliata. **A**verte faciem tuam a peccatis meis. et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me deus: et spiritum rectum innova in visceribus meis. **N**e proicias me a facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. **R**edde mihi leticiam salutaris tui et spiritum principali confirma me. **D**ocebo iniquas vias tuas: et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: et exaltabit lingua mea iusticiam tuam.
Non labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam. **Q**uia si voluisses

sacrificiū debissem utiqz holocausti: nō
 delectaberis. **S**acrificiū deo spūs tri-
 bulat: cor: cōtrituū & hūiliatū de⁹ nō de-
 spicies. **B**enigne fac dñe in bona vo-
 lūate tua spūs: ut edificent̄ muri ierlm.
Tūc acceptabis sacrificiū iusticie ob-
 latiōes & holocausta: tūc imponēt sup
Altare tuū vitulos. **G**loria p̄ri.
Domine exaudi orōnē meā: & cla-
 mor: me⁹ ad te veniat. **N**ō auertas fa-
 ciē tuā a me in quēcuqz die triblor: inclina
 ad me aurē tuā. **I**n quēcuqz die inuo-
 cauero te: velociter exaudi me. **Q**uia
 defecerūt sicut fumus dies mei: et ossa
 mea sicut cremiū aruerūt. **P**ercuss⁹ sūt
 ut fenū: & aruit cor: meū: qz oblit⁹ sūt cō-
 mēdere panē meū. **A** voce gemit⁹ mei
 adhesit os meū carni mee. **S**ilis fact⁹
 sūt pellicano solitudis: fact⁹ sūt sicut nic-

Ratio sacre unctionis.

ticoræ in domicilio. **V**igilavi et factus
sum sicut passer solitari⁹ i tecto. **Q**uot
die exprobrabāt mihi inimici mei: et q̄
laudabāt me aduersum me iurabant.
Quia cinerē tāq̄ panē māducabā: et
poculū meū cū fletu miscebā. **A** facie
ire indignatōis tue: q̄ eleuās allisisti me
Dies mei sicut umbra declinauerūt: et
ego sicut fenū arui. **Q**uāt dñe in eter-
nū pmanes: ⁊ mēoriale tuū in gnatiōe
⁊ gnationē. **Q**u exurgēs dñe misere-
beris syon: q̄ tēp⁹ miserēdi ei⁹ q̄ venit
tēp⁹. **Q**m placuerūt seruis tuis lapī-
des ei⁹: ⁊ frē ei⁹ miserebūtur. **E**t time-
būt gētes nom̄ tuū dñe: ⁊ oēs reges tre-
gloriā tuā. **Q**uia edificauit dñs syon
⁊ videbit̄ in glia sua. **R**esprexit in ora-
tionē humilū: ⁊ non spreuit p̄ces eorū.
Scribant̄ hec in gnatiōe altera: ⁊ po-

pulus q̄ creabit̄ laudabit̄ dñm. **Q**uia
 p̄spexit de excelsō sc̄tō suo: dñs de celo
 in terrā aspexit. **U**t audiret gemit⁹ cō
 peditōꝝ: ut solueret filios interemptōꝝ
Et annūciēt in syon nomē dñi ⁊ lau
 dē eius in Jherusalē. **I**n cōueniēdo
 poplōs in unū: ⁊ reges ut seruiāt dño.
Respōdit ei in via virtutis sue: p̄anci
 tatem dierū meorū nuncia mihi. **N**e
 reuoces me in dimidio dierū meorū in
 gnatione et gnatiōem anni tui. **I**ni
 cio tu dñe terrā fundasti: ⁊ opa manū
 tuarū sunt celi. **I**psi peribunt tu autē
 permanes: ⁊ om̄es sicut vestimenta ve
 terascēt. **E**t sicut opertoriū mutabis
 eos et mutabunt̄: tu autem idem ipse
 es et anni tui non deficient. **F**ilij ser
 uorum tuorū habitabūt: ⁊ semen eorū
 in seculum dirigetur. **G**loria patri ⁊.

Ratio sacre unctionis.

DE profundis clamaui ad te dñe: dñe
exaudi vocē meā. **E**iāt aures
tue itētes: i vocē deprecatoris mee. **S**i iu-
stias obseruauer? dñe: dñe qis sustinebit
Qui apud te propiciatio ē: ⁊ propter legē tuā
sustinui te dñe. **S**ustinuit aia mea in
vōbo ei⁹: speravit aia mea i dño. **A** custo-
dia matutina usq; ad noctē speret isrl
i dño. **Q**ui apud dñm misericordia ⁊ copiosa
apud eū redēptio. **E**t ipse rediet isrl ex
Doib⁹ iniquitatib⁹ ei⁹. **G**loria p̄ri ⁊.
Domine exaudi orationē meā: aurib⁹
prope obsecrationē meā i veritate tua ex-
audi me i tua iustitia. **E**t nō iras in
iudiciū cū seruo tuo: q̄a nō iustificabis
in cōspectu tuo omnis viuens. **Q**uia
psecutus est inimic⁹ animā meā: humili-
auit in terra vitam meam. **C**ollo-
cauit me in obscuris sicut mortuos se-

cul: et anxietatus est sup me spūs meus
 i me turbatū est cor meū. **M**emor fui
 dierū antiquorū meditat⁹ sum in oib⁹
 opibus tuis in factis manū tuarū me-
 ditabar. **E**xpādi man⁹ meas ad te:
 ania mea sicut terra sine aq̄ tibi. **U**e-
 lociter exaudi me dñe: defecit spūs me⁹.
Nō auertas faciē tuā a me: ⁊ similis
 ero descēdētib⁹ in lacum. **A**uditā fac
 mihi mane misericordiam tuā: q̄a in te spe-
 ravi. **M**otā fac mihi viā in q̄ ambulē
 q̄ ad te leuavi aiām meā. **S**ripe me
 de inimicis meis: dñe ad te cōfugi doce
 me facere volūtatē tuā: q̄a deus meus
 es tu. **S**pūs tuus bonus deducet me
 in terrā rectā: ppter nomē tuū dñe vi-
 uificabis me in ecitate tua. **A**duces
 de triblatiōe animā meā: ⁊ in mischia
 tua dispdes inimicos meos. **E**t pdes

Ratio sacre unctionis.

omnes qui tribulant animā meā: quū
ego seruus tuus sum. **G**loria patri et.

Intrāto domū dic. Pax huic domui.

Et oībus habitātib⁹ in ea. **Deinde dic.**

Benedic dñe domū istā ⁊ oēs insidias ini-
mici ab ea longe repelle. p̄ christū d. nos.

Quere infirmū. **O**peas sacramētū sa-
cere unctionis: **R**ōdit. Ita. **Ammonē.**

Tūc ora sc̄tōs hos ut orent p̄ te q̄tenus
mere aris digne suscipe in absolutionē

oīm pctōz tuoz. **R** p̄rieleison **A**hri-

steleyson. **A**hriste audi nos. Salua-

tor mundi adiuua nos.

Sancta Maria.

Michael

Sancte Gabriel ora pro: **vel** ea.

Raphael

Oīnes sancti angeli et archāngeli orate

pro eo: **vel** ea.

Sctē Johānes baptist. ora p eo: **vel ea.**

Dēs scti p̄iar. ⁊ p̄ph. orate p eo: **vel ea.**

Petre

Paule

Sancte Andrea Ora p eo: **vel ea.**

Johannes

Dēs scti apli ⁊ euāg. orate p eo: **vel ea.**

Stephane

Laurenti

Sancte Cosma Ora p eo: **vel ea.**

Damiane

Dēs scti martires orate p eo: **vel ea.**

Silvester

Martine

Sancte Nicolae Ora p eo: **vel ea.**

Anthoni

Dñes scti cōfessores orate p eo: **vel ea.**

Sancta Maria magdalena

felicitas

Ratio sacre unctionis,

Sancta Perpetua
Agata ora pro eo: **vel** ea.

Omnes sancte uirgines ⁊ uidue orate
pro eo: **vel** ea.

Omnes sancti orate pro eo: **vel** ea.

Propicius esto: parce ei domine.

Propicius esto: libera eum: **vel** eam: dñe.

Ab insidijs diaboli: libera eum: **vel** eam.

A subitanea et in p̄uisa morte libera eum
vel eam: domine.

A morte p̄petua: libera eum: **vel** eam: dñe.

Ab omni malo libera eum: **vel** eam: dñe.

Per aduentum et natiuitatem tuam libera
eum: **vel** eam: domine.

Per baptismum et ieiunium tuum libera
eum: **vel** eam: domine.

Per passionem et crucem tuam libera
eum: **vel** eam: domine.

Per resurrectionem et ascensionem tuam

libera eum: **vel** eam.
 In die iudicii. libera eum: **vel** eam.
 Peccatores. Te rogamus audi nos.
 Ut ad gaudia eterna eum: **vel** eam: pducere
 digni. Te rogamus audi nos. Ut nos ee-
 audire digneris. Te roga. audi nos.
 filij dei. Te roga. audi nos. Agne dei
 qui tollis peccata mundi: parce ei domine. Agne
 dei qui tollis peccata mundi miserere ei domine.
 Agne dei qui tollis peccata mundi: dona ei
 pacem. **R** yrieleison. **C** hristeeleison.
R yrieleison. Pater noster. Et ne nos
 inducas in temptationem. Saluum fac seruum
 tuum: **vel** ancillam tuam. Deus meus spera-
 tem in te. Esto illi domine turris fortitudinis
 a facie inimici. Mitte ei domine auxilium de
 sancto. Et de syon tuere eum: **vel** eam. Do-
 minus opere ferat illi super lectum doloris eius
 Universum stratum eius versasti in infir-

D

Ratio sacre unctionis.

mitate eius. Dñe exaudi oronem meā.
Et clamor me⁹ ad te veniat. Dñs vobi-

Oscum. Et cū spū tuo. **Oramus.**
Dñs mitissime de⁹ respice ppī-
cius ad pces n̄as ⁊ libera cor famuli tui
: **vel** le tue : **A.** de malax temptatiōe co-
gitationū: ut sc̄i spūs dignū fieri habi-
taculū mereat. Per. **Oramus.** O eus
q̄ illūinas oēm hoīem venientē in hūc
mundū illumina cor famuli tui: **vel** le e:
grē tue splendor: ut digna maiestati tue
cogitare teq̄ diligere valeat. Per x̄i.
Oramus. O eus q̄ facture tue pio sp̄
dñaris affectu inclina aurē tuā suppli-
cationib⁹ nostris ⁊ famulū tuū: **vel** lā-
ant: ex aduersa valitudine corporis la-
borātem ppicius respice: ⁊ visita eū: **vel**
eā: in salutarī tuo: ac celestis gratie cō-
cede medicinam. Per x̄m dñm n̄m.

Asperge domū et infirmū aq̄ b̄ndicta.

Asperges me dñe p̄sopo et mundabor: lauabis me et sup̄ niuem dealbabor. Signū salutis pone dñe in habitaculo isto: et ne p̄mittas introire angelū peccientem. Per. **Oramus.**

Gaudi nos dñe sancte pater op̄s sempiternae de⁹: ⁊ mittere digneris sanctū angelū tuū de celis q̄ custodiat: foueat: protegat: uisitet et defendat om̄es in hoc habitaculo habitantes. Per Christū dñm nr̄m. **Oramus.**

Deus qui per apostolū tuū locutus es: ifirmat̄ q̄s ex uob̄ introducat p̄sbytos eccle ut orēt sup̄ eū: **vl̄ eā:** ungetes eū: **vl̄ eā:** oleo sc̄to i noīe p̄ris et filij ⁊ sp̄s. ⁊ orō fidei saluabit ifirmū **vl̄ mā:** et allenabit eū: **vl̄ ā:** domin⁹: ⁊ si in peccat⁹ sit dimittent̄ ei. **Oramus.**

Ratio sacre unctionis.

Quia q̄s redēptoꝝ noster gratia sp̄s
sancti lāguores isti infirmi: **vl me:** et
eius sana vulnera ac dimitte pctā: dolo
res cūctos cordis & corporis ab eo: **vl ea:**
repelle: & plenā illi iteri⁹ exteriusq; sani
tatē miscbiter redde: ut ope misericōdie tue
restitut⁹: **vl ta:** & sanat⁹: **vl ta:** ad pie
tatē p̄stima reparet officia. per. **Orim⁹**

Sana dñe infirmū istū: **vl istā:** cui⁹
ossa turbata sunt valde: & cui⁹ ania tur
bata ē valde: sed tu dñe uertere & sana
eū: **vl eā:** et eripe animā ei⁹ a morte.

Orim⁹. **O**rem⁹ dñm n̄m ih̄m xp̄m
omni supplicatione rogemus: ut hūc
famulū tuū: **vl hāc lam tuā:** p̄ angelū
sectū suū visitare & solari dignet. Per.

Impone manū super infirmum & dic.
Dñs noster locut⁹ est discipulis suis:
in noīe meo demonia eijcite: & sup infir-

mos manus vestras imponite et bene
habebunt. In nomine patris et filii et spiritus sancti.

**Sequentes duo psalmi leguntur in
sacra unctione sacerdotum.**

Quod deus dominus locutus est: et vocavit
terram. **A**d solis ortu usque ad oc-
casum: ex syon spiritus decoris eius: **Q**uod
manifeste veniet: deus noster et non silebit.
Ignis in conspectu eius exardescet: et
in circuitu eius tempestas valida. **A**d
vocavit celum de sursum: et terram discer-
nere populum suum. **Q**uod congregate illi san-
ctos eius: qui ordinant testamentum eius super
sacrificia. **E**t annuntiabunt celi iustitiam
eius: quoniam deus iudex est. **A**udi popu-
lus meus: et loquar israel et testifica-
bo: tibi deus deus tuus ego sum. **N**on
in sacrificiis tuis arguam te: holocausta
autem in conspectum meo sunt spiritus.

Ratio sacre unctionis.

piani de domo tua vitulos: neque de gre-
gibus tuis hircos. **Q**uoniam mee sunt omnes
fere silvae: innumera in montibus et boues
Cognovi omnia volatilia caeli: et pulchri-
tudo agri mecum est. **S**i esuriero non di-
cam tibi: meus est enim orbis terre et ple-
nitudo eius. **N**uncquid manducabo car-
nes taurorum: aut sanguinem hircorum
potabo? **I**mmola deo sacrificium lau-
dis: et redde altissimo vota tua. **E**t
invocha me in die tribulationis: eruam te
et honorificabis me. **P**eccatori autem
dixit deus: quare tu enarras iustitias
meas: et assumis testamentum meum
per os tuum? **T**u vero odisti discipli-
nam: et periclisti sermones meos retro-
sum. **S**i videbas furem furrebas cum
eo: et cum adulteris portionem tuam po-
nebas. **O**s tuum abundavit malitia

et lingua tua cōcinnabat dolos. **S**edens aduersus frenū tuū loq̄baris: et aduersus filiū matris tue ponebas scādalū hec fecisti et tacui. **C**onstitimasti iniquū q̄ ero tui filis: arguā te et statuā cōtra faciē tuā. **I**ntellige hec q̄ obliuiscimini deū: ne quī rapiat & nō sit qui eripiat. **S**acrificiū laudis honorificabit me: et illic iter q̄ ostendā illi salutare dei. **G**loria patri. **Oramus.**
Respice dñe famulū tuū: **vlā ā:** in infirmitate sui corporis laborantē: et animā refoue quā creasti: ut castigatōnibus emūdata: continuo se sentiat tua medicina saluari. **Per. Oratio.** **S**uccurre dñe infirmo: **vlē:** isti in p̄nti equitūdie: & medicare eū: **vlē ā:** sp̄niali medicina ut ad iustias sāitatē restitue: **vlā:** gr̄iarū tibi ecclia tua r̄ferat actiōes. **P.**

Ratio sacre unctionis.

Usqueq̄ dñe obliuisceris me in fi-
nem usqueq̄ auertis faciē tuā a
me? **Q**uā diu ponā Misera in aīa mea
dolorē in corde meo p̄ diē. **U**squeq̄ ex-
ultabit inimic⁹ meus sup me? respice
et exaudi me dñe deus me⁹. **I**llumi-
na oculos meos ne unq̄ obdormiā in
morte: neq̄ dicat inimic⁹ meus p̄ualui
aduersus eū. **Q**ui tribulāt me exul-
tabūt si motus fuero: ego autē in miseri-
cordia tua sp̄aui. **Ex**ultabit cor meū
in salutarī tuo: et cantabo dño q̄ bona
tribuit mihi: et psallā nomini dñi al-
tissimi. **G**loria. pa. **Oramus.** **A**desto
dñe supplicatiōib⁹ nostris: nec sit ab hī
famulo tuo: **U**lhac la a: miserationis
tue clemētia longinq̄: sana uulnera ei⁹
dele pctā: ut nullis a te iniquitatib⁹ sepa-
tus: **U**lta: tibi dño nostro semper va-

leat adherere. Per eundē chīm do. no.
 Hic lava manū & iuolue indicē mediū
 lino: & mūda pollicē: et ora unū pater
 noster p infirmo. & imūge eū ad tēpora
 et nō ad frontē ubi in cōfirmatione a
 Christo inunct^o est. **U**ngo caput tuū
 oleo sc̄ificato in noie **X**p̄ris et filij et
 spū̄s̄ sancti: ut more militis unctus p̄pa
 ratus: **v**icta ta: ad luctamen aereas
 possis supare cateruas. **P**er **A**d oculos
Ungo oculos tuos oleo sc̄ificato i no
 mie **X**p̄ris & filij & spū̄s̄. **P**er istā sacra
 unctionē & p suā p̄ssimā misericōdiā idul
 geat tibi deus q̄d̄q̄ visu deliquisti. **P**er.
Ad aures. **U**ngo aures tuas oleo
 sc̄ificato in noie **X**p̄ patris et filij & spi
 ritus̄ sancti. **P**er istā sacra unctionem
 et per suā p̄ssimā misericōdiam idulgeat
 tibi de^o q̄d̄q̄ per auditū deliquisti. **P**er.

Ratio sacre unctionis.

Ad nares. Ungo nares tuas oleo
sctificato in noie ✠ patris et filij et spūss.
p istā sacrā unctionē et p suā piissimā
miscēdiaz indulgeat tibi de^o q̄cqd odo-
ratu deliquisti. Per christū. **Ad labia.**

Ungo labia tua oleo sctō in noie ✠
patris et filij et spūsscti. p istā sacrā un-
ctionē et p suā piissimā miscēdiā indul-
geat tibi de^o q̄cqd locutiōe deliquisti. Per.

Ad pectus. Ungo pect^o tuū oleo sctō
in noie ✠ patris et filij et spūsscti. per istā
sacrā unctionē et p suā piissimā miseri-
cordiā indulgeat tibi deus q̄cqd cogita-
tione deliquisti. Per Ch̄m dñm nostrū.

**Ad manus interius presbytero exte-
rius cuius man^o interius inūcte sunt
a suffraganio: ergo cedere debet maiori.**

Ungo man^o tuas oleo sancto in no-
mie ✠ patris et filij et spiritus sancti.

Et per istam sacrā unctionē: et per suā
pūssimā misericordiam indulgeat tibi deus
quicquid tactu deliquisti. Per. **Ad pedes.**

Ungo pedes tuos oleo scō in noīe ✠
patris et filij et spūsscti. p istā sacrā un-
ctionē et p suā pūssimā misericordias et pas-
sionē indulgeat tibi de⁹ quicquid gressu
deliquisti. Per ch̄m. In noīe ✠ patris
et filij et spūssancti. **A**ccipe sanitatē

D surge et ambula i pace. **Oratio.**
Domine ihu ch̄c q̄ es saluatō et re-
demptio nostra: qui es vera salus et me-
dicina: et a quo om̄e medicamen venit
q̄ apostoli tui voce nos instruis: et lan-
quidos olei liquore tangentes tue po-
stulem⁹ misericordias pietatē. Respice p̄pi-
tū sup hūc famulū tuū: **ut** hāc lā am-
re illa mirabili sūmitate celoz: ut quē
languor ad exitū et viriū cōtractio iam

Ratio sacre unctionis.

trahit ad occasum: medela tue gratie
saluti restituat castigatū: **vel** tā: extin-
gue in eo: **vel** ea: libidinū & febrili estus
dolorū stimulos ac vicioŕū cōtrahe cru-
ciatus: egritudinū & cupiditatū tormē-
ta dissolue: superbie inflationē tumo-
remq; cōpescce: ulcera et putredines vi-
cioŕū euacua: viscerū interna cordisq;
ac medullarū et cogitationū sana di-
scrimina conscientiarū atq; plagarū
obducito cicatrices: delictorum illi ve-
niam ppiciatus attribue: sicq; illum
vel lam: iugiter custodiat pietas tua:
ut nec ad corruptionē aliquā sanitas.
nec ad perditionē te auxiliāte hunc: **vel**
hanc: pducatur infirmitas: fiatq; ei olei
sacri perunctio morbi p̄sentis expulsio
& peccatorū omnium remissio te cōcedēte
saluator mundi. Qui cū deo p̄re & spūs.

Hic munda manus et ure linum: accipe
cruce[m] et lege orationes sequentes.

Oratio. Benedicat ☩ te dñs: custo-
diat te ihus Christus: ostēdat tibi dñs
faciē suā et misereat tui: cōuertat faciē
suā ad te: et det tibi pacē et sanitatē om-
nibus diebus vite tue. Impleat te dñs
spūsctō suo. Pax ☩ tibi: bñdictio ☩
dñi sit sup te: et custodiat te semp Amē.

Oratio. Bñdicat ☩ te deus pater:
q̄ in p̄ncipio cūcta creauit: bñdicat ☩
te dei filius qui de supernis pedib⁹ p̄ no-
bis saluator: descēdit. bñdicat ☩ te spi-
ritus sanct⁹ deus: qui in similitudine co-
lumbę in flumie iordanis recevit sup
Christū. Ipseq; te in trinitate sc̄rificet
quē omēs gētes futurū expectāt ad iu-
dicū. **Oratio.** Bñdicat ☩ te deus
pater q̄ te creauit. bñdicat ☩ te ihesus

Ratio sacre unctionis.

Christus q̄ p̄ te passus est: b̄ndicat ✠
te sp̄s sanctus q̄ est in te infusus. **Oratio**
Christi conseruet te: ut habeas vitam
eternam. Amen. **Oratio.** B̄ndicat
✠ te de⁹ pater: custodiat ✠ te ihesus
Christus: illuminet ✠ te sp̄s sanctus
om̄ibus dieb⁹ vite tue. Amē. **Oratio.**
Sancta trinitas ⁊ inseparabilis unitas
te b̄ndicat ✠ animā tuam in vitā eter
nam p̄ducatur: donet tibi deus verā hu
militatē: paciētiā: sobrietatē: tollerā
tiam: perseverantiā: ⁊ bonū finem: in
dulgeat tibi deus om̄ia peccā tua: illū
net te sp̄s sanct⁹ a patre ⁊ filio p̄cedēs.
Amen. **S**ubuenite sc̄ti dei: occurrite
angeli d̄ni suscipiētes animā eius offe
rentes eam in cōspectu altissimi. susci
piat te christus q̄ te redemit suo p̄cioso
sanguine in vitam eternam. Amen.

**Da crucem infirmo: et iucita
cū ad deuotionē et memo-
riam passionis ⁊ dic.**

Domin⁹ vobiscū. Et cum spiritu tuo.
Initiū sancti euāgelij secundū Johā:
Et a principio nē. Gloria tibi dñe.
erat verbū ⁊ verbū erat apd̄ deū
⁊ deus erat verbū. Hoc erat in p̄ncipio
apd̄ deū. Om̄ia p̄ ip̄m facta sunt: ⁊ sine
ip̄so factum est nihil. Quod factum est
in ip̄so vita erat: et vita erat lux homi-
num: ⁊ lux in tenebris lucet: et tenebre
eam non cōprehenderunt. Fuit homo
missus a deo cui nomen erat Johan-
nes: hic venit in testimoniu: ut testimo-
nium perhiberet de lumine: ut omnes
crederent per illū. Non erat ille lux sed
ut testimoniu phiberet de lumine. Erat
lux vera q̄ illuminat oēm hoīem venien-

Ratio sacre unctionis.

tem in hunc mundū. In mundo erat ⁊
mūdus per ipsum factus est: ⁊ mūdus
eum non cognouit. In propria venit ⁊
sui eū non receperūt. Quotq̄ autē rece
perūt eū dedit eis ptatē filios dei fieri
his qui credūt in noīe eius. Qui non ex
sanguib⁹ neq; ex volūtate carnis: neq;
ex volūtate viri: sed ex deo nati sunt.
Et verbum caro factū est: et habitabit
in nobis: et vidim⁹ gloriā eius gloriā
quasi unigeniti a patre plenū gratie et
veritatis. **Oramus.** **S**audi quīs do
mie supplicū p̄ces et cōfiteū tibi parre
petis: ut parit nob̄ indulgētiā tribuas
benign⁹ ⁊ pacē. **Per.** **Tūc recede custo
de sequente. Sed in exitu precedente.**

Exhortatio infirmorū.

Interrogatiōes faciēte infirmis ago
nisantibus multum necessarie.

Sequunt̄ interrogaciones & exhorta-
tiones sumpte ex dictis Cancellarij pari-
sien̄. et alior̄ doctor̄: que fieri debēt mo-
riētibus seu infirmis dū adhuc usum
rationis habēt. Quibus r̄ndere debent
verbo si possint: sin autē cordis usensu
respondeāt: vel aliq̄ signo & scribant̄ h̄
in libris extreme unctiōis ad memoriā
ppetuā: nā multū valēt. etiā sunt pp̄lo
intimāde in ambone & alias. **Primo.**
Infirmus interroget sic. Dilecte vis
tu mori: & vivere in felicitate fidei ch̄ria-
ne tanq̄ verus fidelis et obediēs filius
sc̄tē matris ecclesiē & electaris quoq̄ q̄
in fide christi morieris: R̄spōdeat: ita.
Secundo. Sic recognoscis te creatorē
tuū sepe & ḡuiter offendisse: R̄ndit: sic.
Tertio. Doles de omnib⁹ pctis tuis cō-
tra dei maiestātē: amorē & bonitatē cō-

Ratio sacre unctionis.

missis: et bonis omissis: et q̄ deū non
honorasti put debuisti: et petis sup his
om̄ib⁹ a deo veniā: Respondeat: peto.

Quarto. Habes ne sincerū ppositum
vitā tuā emēdādi si supuixeris: rogas
etiā deum: ut det tibi gr̄am pseuerādi
in h̄ pposito et verā cōtritōnē habēdi:

Quinto. Es tu scius tibi ipsi de aliquo
pctō mortali de quo nō sis confessus: op-
tas ne etiā cor tuū illūinari ad obli-
torū pctōrū habēdi notitiā si aliq̄ sint: et si
scires libēter confitereris ea: Rūdeat: sic.

Sexto. Indulges ex toto corde eis q̄ te
unq̄ offenderūt ūbo ul facto ob amorē
ihū ch̄i: a q̄ tu etiā veniā speres: petis
similr tibi indulgeri ab his q̄s lesisti ū
bis aut facti: Respōdeat sic. **Septimo.**

Habes ne aliqua bona iniusta: vel ob-
ligaris in aliquo debito occulto: vis q̄s

iniusta bona si aliqua habes restituere
integraliter iuxta valorem tue facultatis.
Hic nota. qd si infirmus obligatus in debitis vel iniustis satisfaciat si possit: et iniungat heredibus vel alijs quorum interest. Item similiter interrogetur de votis et perigrinatombus non completis: et etiam dicatur heredibus. **Octavo.** Credis qd propter te mortuus est Christus: et qd saluari non potes nisi per meritum passionis domini nostri Ihesu Christi: qui se pro nobis obtulit in cruce deo patri: agis quoq; de hoc deo gratias ex toto corde. Si igit infirmus ad pdictas interrogatōes vere poterit affirmative respondere pbabile signum est sue saluatōnis: quare dicatur sibi. Dilecte si ita sentis sicut ostendisti certifico tibi

Ratio sacre unctionis.

q̄ saluaberis et nūq̄ a deo sepaberis:
teip̄m ergo deo resigna ad moriēdū qm̄
deo placuerit q̄ p̄ te i cruce mori voluit
Et cū in hac extrema necessitate ōstitu-
tus sis: meditare circa tuā salutē spūa-
lem et vitā p̄petuo duraturā: & te com-
mitte deo omnipotēti & om̄ia tua: oēm̄q̄
cogitatū tuū i eū dirige: imp̄mēdo mēti
tue passionē: crucē: vulnera: mortē ch̄i
oēm̄ aliā sollicitudinē & rerū terrenarū
curā relinq̄ q̄ te iuuare nō p̄nt. Astātes
solūmō & sup̄stites rogās: ut p̄ salute
tua deū p̄cib⁹ exorēt. Insup̄ q̄cūq̄ tibi
aduenerit tēptatio vel occupatio: rerū
tēpo:aliū v̄ herediū amicorū vel alias:
resiste fortiter: recurrēdo in corde tuo ad
cruce & vulnera ch̄i in ullo alio fiduciā
habēs. Etiā gl̄iosam virginē Mariam
matrē misc̄die mediatrixē et refugium

peccatorum fideliter inuoca: ac proprium angelum
tuum et sanctos specialiter quos honorasti in vita.

Ordo sepeliendorum circa funus in ecclesia.

Non intres in iudicium **Oramus.**
cum seruo tuo: vel ancilla tua
domine quia nullus apud te iustificat homo nisi
per te omnium peccatorum tribuas remissionem: non
ergo eius: **vel** eius: tua quibus iudicialis sen-
tentia premitur: que tibi una supplicatio fidei
christiane commendet: sed gratia tua illi suc-
currere mereatur euadere iudicium ultionis
quod: **vel** quod: dum viveret insignitus: **vel** ta:
est signaculo sancte trinitatis. Per.

Respon. Succurrite sancti dei: occurrite
angeli domini suscipientes animam eius: offe-
rentes in conspectum altissimi. **V.** Suscipiat
te christe qui vocauit te in sinu abrahe angeli

Deducat te. **Offerentes. Oratio.**
Eius cui omnia viuunt: et cui